

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Cím: 1139 Budapest Teve u. 4-6. 1903 Bp. Pf.: 314/15
Tel: 443-5573/33104
Fax: 443-5733/33133
E-mail: orfkttkarsag@orfk.police.hu

Szám:

Tárgy: alapvető jogot érintő rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a panaszos által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárásban – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedéssel szemben előterjesztett panasznak az előállítás időtartama tekintetében

h e l y t a d o k,

míg minden egyéb vonatkozásban a panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés e) pontjára és (2) bekezdésére, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény – a továbbiakban: Pp.) 330. § (2) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdés a) pontja).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos elektronikus úton (e-mail) előterjesztett – majd ezt követően többször kiegészített – panasszal fordult a Panasztestülethez, amelyben a vele szemben foganatosított rendőri intézkedést, majd az azt követő előállítását sérelmezte.

A panaszos beadványában előadta, hogy negyvenegy éves mérnök, cégvezető, nős és két kiskorú gyermek édesapja. Törvénytisztelő, fegyelmezett ember, büntetve nem volt. Cége az Európai Unió által finanszírozott önkormányzati, valamint kormányzati kiemelt projektek koordinációját végzi. Mezőgazdasági területen is vállalkozásba kezdett cégtársával, béreltek egy régi, lepusztult szarvasmarhatelepet, ahol állatokat tartottak eredményesen. A magas bérleti díj, illetve a tulajdonos folyamatos zaklatása azonban annyira megnehezítette a vállalkozást, hogy úgy döntöttek, felszámolják a gazdaságot, ezért cégtársával megjelentek a tulajdonosnál azzal a céllal, hogy bejelentsék, felmondják a vele fennálló bérleti szerződést. (A panaszos leírta azt is, hogy a romos épületeket több millió forint beruházással újították fel, a felújítás előtti és utáni állapot minden négyzetcentiméteréről fotók készültek. Az állományt megvették, ezért aktuális volt, hogy – az egyébként egy évre kifizetett – bérlemény felmondását bejelentsék.)

Közölték, hogy megvették a 100 darabos szarvasmarha állományt, ezért közepére kiköltöznek. Kijelentették azt is, hogy nem kívánják sem az előre kifizetett bérleti díjat, sem a felújítás, mint értéknövelő beruházás költségeit kifizettetni. A tulajdonos erre felállt, és hangosan ordítani kezdett. (A panaszos itt megjegyezte, hogy a tulajdonos – véleménye szerint – rendkívül agresszív ember, de a viselkedése még őket is meglepte.) Két mondat után felugrott, és nekiesett Panaszos társának, rángatta, ütötte ahol érte (a később elvégzett orvosi vizsgálat testi erővel elkövetett, 8 napon belül gyógyuló testi sértést állapított meg). Azonnal távozni akartak, de a tulajdonos elállta az útjukat mondván, hogy *„innen nem mennek ki addig, amíg azt nem teszik, amit ő mond. Innen ki nem mennek, mert baj lesz”*. Ekkor a panaszos elővette a mobiltelefonját és videófelvételt kezdett készíteni az eseményekről. A tulajdonos folyamatosan fenyegetőzött, és mivel a panaszos nem tette le a telefonját, ezért nekirontott. Ekkor lesodort egy üvegvázát, ami eltört, majd a törött üveget felkapva, ordítva rohant a panaszos és társa után, hogy *„mocskos rohadékok, most megdöglötök”*. A panaszos és társa menekülni kezdtek. Miközben üldözte őket a tulajdonos, végig ment a videófelvétel. Kirohantak az udvarra, de időközben a tulajdonos felesége bezárta a kaput. A panaszos ekkor a telep irányába akart menekülni, de a tulajdonos nekiesett, és ütötte, ahol érte (amiről társa kb. 10 méterről fényképet készített). A panaszos a földre került, miközben a tulajdonos agresszív kutyája 20 centiméterre csattogtatta a fogát a fejétől, amit a panaszos állítása szerint a felvétel is rögzít. A panaszos felállt, és mivel a kaput bezárták, elkezdett menekülni a telep felé. A tulajdonos ekkor egy nagy – kb. 20 centiméter átmérőjű, legalább 2 kg súlyú – bazalt követ kapott fel, amivel a panaszos veséjét találta el. Ezután a követ felvéve újra a panaszos felé indult, és *„mindenféle mocsoknak, rohadéknak lehordva azt üvöltözte, hogy szétloccsantja a koponyájukat, és addig innen nem mennek ki, amíg a felvételt oda nem adják, vagy itt döglenek meg”*. Ekkor a tulajdonos odahívta a kb. 30 éves unokáját, hogy nézze meg a telefonban, hogy a panaszos kitörölte-e a felvételt. Azt ordította, hogy *„ha nem törli ki, akkor ő összetöri a telefont”*. A panaszos be akart szállni az autójába, de a tulajdonos ellökte és bevágta annak ajtaját, mondván, hogy *„addig nem mennek sehová, amíg a felvételt nem törlik”*. Közben a kő végig a kezében volt, félig felemelve, ütésre készen. A panaszos megjegyezte, hogy a tulajdonos unokája többször is lefogta a tulajdonost, amikor az a

panaszos fejét akarta a kővel megütni. Ekkor a panaszos megígérte tulajdonosnak, hogy törli a felvételt, csak hadd menjen el wc-re. Tulajdonos csak az ott álló traktor mögé engedte el, az épületbe nem, a kő pedig végig a kezében volt, ütésre készen. A panaszos ekkor hívta a rendőrséget, hogy „*megverték, fogva tartják, videóra vette az egészet és meg akarják ölni, ha nem törlik a felvételt*”.

A rendőrök kb. 3 kocsival és egy busszal érkeztek meg. Ekkor már tulajdonos elengedte a követ, a panaszos pedig társával odafutottak a kerítéshez. Tulajdonos felesége ekkor nyitotta ki a kaput. A rendőrök nem a panaszoshoz mentek oda, hanem Tulajdonos polgárőr unokájához, akivel kezét fogták, majd elkezdték őt és tulajdonost kérdezni arról, hogy mi történt.

A rendőrök kis idő múlva odamentek a panaszoshoz és közölték, hogy a tulajdonos és rokonai azt állítják, hogy ő verte meg a tulajdonost. A panaszos megjegyezte, hogy a lakásban csak tulajdonos felesége volt jelen, aki csak akkor jött ki az udvarra, amikor megjelentek a rendőrök, az unoka pedig akkor jött elő, amikor már tulajdonos a kővel a kezében tartotta fogva őket, tehát semmit sem láthattak az egészről. A videón és a fényképen is látszik, hogy csak a panaszos, társa, valamint a tulajdonos voltak az udvaron. Végig ott volt viszont a telep alkalmazottja a telepen belüli kerítésnél, aki – elmondása szerint – „*a látványtól megbénulva nézte az eseményeket*”. A panaszos elképedve mutatta magát, hogy néz ki (sáros volt, ami jól látszott a sárga kabátján, cipője elszakadt, nadrágja szintén saras volt), kérte a rendőröket, hogy nézzék meg a felvételeket vagy kérdezzék meg az alkalmazottat, és elmondta, hogy ő volt az, aki kihívta a rendőrséget. Mindez nem érdekelte a rendőröket, nem reagáltak semmit, a panaszosnak úgy tűnt, mintha „*valami meg lenne koreografálva*”.

A panaszost a rendőrök nem engedték el, beültették egy járőr kocsiba és bevitték a Rendőrfőkapitányságra (a továbbiakban: MRFK), ahol egy orvos megnézte és megállapította, hogy a veséjét nagy erejű ütés érte, nyolc napon túl gyógyuló sérülése van.

A panaszost ezt követően megbilincseltek és bevitték a Rendőrkapitányságra, ahol bezárták egy „*húgyszagú betoncellába*” és nyolc órán át fogva tartották. Ezen időtartam alatt kétszer kért segítséget: szomjas volt és wc-re akart menni. Kb. * óra körüli időt követően – mivel elvették tőle mindent, ezért csak megbecsülni tudja az időt – már nem jött senki, hiába nyomta folyamatosan a csengőt. A panaszos előadása szerint a stressz miatt kiszáradt a szája, összeragadt a nyelve, és mivel a wc-re sem tudott kimenni, ezért a fogda sarkába vizelt, mint egy állat. Feltételezi, hogy a nyolc órás betoncellában tartózkodás sem tett jót a sérült veséjének.

A panaszos – megjegyezve, hogy köztisztviselőként álló, ismert család tagja, aki sokat tett a városért – kérte a rendőröket, hogy ne vezessék bilincsben. Azt válaszolták neki, hogy nem lehet, amit a panaszos tudomásul vett. A fogda földszinti ablakából azonban látta, hogy nem sokkal utána azok a rendőrök hozták be a tulajdonost, akik jóban voltak a polgárőr unokájával, és a helyszínen is vele beszélgettek először. A rendőrök a tulajdonos előtt mentek „*3-4 lépéssel és * úgy sétált utánuk, bilincs nélkül, mintha nem is hozzájuk tartozna*”. A tulajdonos kb. egy órát volt bent a panaszos mellett lévő cellában, majd elvitték kihallgatni és el is engedték.

A panaszos előadta, hogy ezután kórházban feküdt, mivel vér jelent meg a vizeletében, továbbá pszichiátriai konzíliumot kértek a részére, mert lelkiileg nagyon zaklatott állapotban volt. Az ügyvédje kikérte a vallomását, amiből nem kapott példányt a kihallgatásakor, valamint a jelentéseket a bilincs és egyéb kényszerítő eszköz használatáról. Ebben a két

jelentést tevő rendőr azt írta, hogy a panaszos előállítása * órákor megszűnt, ugyanakkor a fogdában aláírt lapon a valódi időpont – * óra – szerepel. A panaszos állítása szerint ekkor vitték gyanúsítottként kihallgatni, és nem * órákor.

A legmegalázóbb a panaszos számára az intézkedés során az volt, amikor a tulajdonos előtt bilincseltek meg, aki kajánul nevetett. A tulajdonost egyébként további vizsgálatokra vitték, mivel fájlalta a hasát, de – mint utólag kiderült – ott sem állapítottak meg semmit.

A panaszos álláspontja szerint vele szemben a kényszerítő eszközök (testi kényszer, bilincs) alkalmazásának egyik feltétele sem állt fenn, mivel sem szökni, sem ellenállni nem akart. Véleménye szerint az eljáró rendőrök indokolatlanul korlátozták mozgásában, jogellenes módon alkalmaztak vele szemben kényszerítő eszközt – bilincseltek meg és „vezették pórázon” – jogellenesen fosztották meg személyes szabadságától és tartották fogva több mint nyolc órán keresztül, amit hamis okirattal lepleztek.

Fogvatartásának ideje alatt a panaszos meglátása szerint nem fogatosítottak olyan intézkedést, ami a helyzetét tisztázta volna. A rendőrség semmilyen nyomozati cselekményt – tanúk kihallgatása, szembesítés, helyszíni szemle, videófelvétel lefoglalása és kiértékelése – nem végzett el. Azt mondták neki, hogy a fogvatartásának ideje alatt az ügyvédjét nem hívhatja, csak a kihallgatására. Az eljáró rendőrök „*jogtalan hátrányt okozva, szándékosan, bűnözőként kezelve tartották bezárva, visszaéltek a hatalmukkal*”. Egy olyan „*súlytalan*” cselekmény miatt hallgatták ki gyanúsítottként, amit nem követett el, arra semmilyen adat nem utalt, már az „*alapos gyanú*” is hiányzott vele szemben.

A panaszos beadványaihoz mellékelte az események kapcsán folytatott nyomozások során keletkezett – a határozat III. részében tételesen felsorolt – iratokat, a bántalmazását és a gyógykezelését igazoló orvosi dokumentumokat, valamint az általa hivatkozott fénykép és videófelvételt. Kérte ügyének kivizsgálását és a felelősségre vonását azoknak, akik hibáztak és megalázó helyzetbe hozták.

Az 1:09 perces videófelvételen egy idős férfi – a tulajdonos – látható egy asztal mellett egy szobában. Azt mondja, hogy „*Igaz, amit én mondok*”. Ekkor a felvételt készítő férfi azt mondja, hogy „*Menjen innen!*”, mire a tulajdonos visszakérdez, hogy „*Én menjek el?*”, ezt követően a kamerázó férfi irányába lép, a telefon felé nyúl, majd zaklatottan felszólítja, hogy „*Ide figyeljen!*”, „*Ne fényképezz!*” és azt is mondja, hogy „*összetöröm magának...*”. A férfi közli, hogy „*Az büntetőeljárás, amit most csinál. Nem enged ki minket innen, János bácsi? Ebből a helyiségből?*” Tulajdonos azt válaszolja, hogy „*Addig innen nem mentek ki...*”, majd félbe hagyva a mondatot úgy folytatja, hogy „*Elmegyünk megnézni, hogy...*” végül így fejezi be „*Uram nagy baj lesz, higgye meg nekem.*”. A tulajdonos kéri a férfit, hogy „*Tegye le!*”, mire az közli, hogy „*Nem teszem le. Nem enged ki minket innen a házból?*”. Tulajdonos ekkor azt mondja, hogy „*Elmegyünk ki, és megmutatom, hogy mit kell megcsinálni.*” Ekkor belép tulajdonos felesége az ajtón. A kamerát tartó férfi közli, hogy „*Engedjen ki minket.*”. Tulajdonos ekkor kiabálni kezd, hogy „*Nem teszi le!*”, káromkodik, és hirtelen a férfi felé indul, aki kimenekül előle az udvarra. A tulajdonos utána megy, a még mindig kamerázó férfi pedig megkérdezi, hogy „*Mit csinál?*”, majd véget ér a felvétel.

A fényképen – amit vélhetően Panaszos társa készített – a tulajdonos és egy férfi látható az udvaron. A férfi felsőtestével előre dőlve, háttal áll, közvetlenül előtte pedig a tulajdonos látható, akinek a férfi teste eltakarja a felsőtestét és karjait.

A beadványban foglaltak alapján a panaszos a rendőri intézkedés kapcsán az alábbiakat sérelmezi:

- 1.) a helyszínen intézkedő rendőrök nem tettek eleget intézkedési kötelezettségüknek;
- 2.) előállításának jogalapját;
- 3.) az előállítás időtartamát;
- 4.) a Rendőr-főkapitányság épületéből a Rendőrkapitányságra történt átkísérése során a kényszerítő eszköz (bilincs, vezetősíj) alkalmazását;
- 5.) elhelyezésének körülményeit;
- 6.) a rendőri intézkedés részrehajló voltát;
- 7.) azon tájékoztatást, miszerint a fogvatarásának ideje alatt az ügyvédjét nem hívhatta, csak a kihallgatására;
- 8.) gyanúsítottként történt kihallgatását;
- 9.) fogvatarásának ideje alatt a rendőrség semmilyen nyomozati cselekményt – tanúk kihallgatása, szembesítés, helyszíni szemle, videófelvétel lefoglalása és kiértékelése – nem végzett el.

II.

A Panasztestület a sérelmezett rendőri intézkedésekkel kapcsolatban kialakított állásfoglalásában megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében rögzített emberi méltósághoz, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz való jogát, valamint XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes és részrehajlásmentes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

A Panasztestület állásfoglalása szerint a helyszínen tett rendőri intézkedés hiányos volta, valamint a rendőri fellépés módja miatt – amely nem felelt meg az Rtv. 13. § (2) bekezdésében rögzített részrehajlás-mentesség és az Alaptörvény XV. cikkének (1) és (2) bekezdésében biztosított egyenlő bánásmód követelményének – sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A Panasztestület a bilincskalkuláció jogalapjaként megjelölt rendőrségi hivatkozást az Rtv. 48. § c) pontja vonatkozásában nem látta igazoltnak, és álláspontja szerint nem életszerű az a feltételezés, hogy a 8 napon túli gyógytartamú sérülést szenvedett panaszos az orvosi vizsgálatát követően vonná ki magát az intézkedés alól, ezért a testi kényszerrel és a bilincseléssel kapcsolatban arra az álláspontra helyezkedett, hogy az szükségtelen és aránytalan volt, ezért megállapította a panaszos emberi méltósághoz fűződő jogának sérelmét.

A Panasztestület megítélése alapján a panaszos előállítása kellő joggal történt és arányos volt, ezért a személyes szabadsághoz való alapvető jogát nem sértette. Sérült ugyanakkor a panaszos személyes szabadsághoz való joga az előállítás időtartama miatt.

A Panasztestület álláspontja szerint a fogvatarás körülményei, különösen a mellékhelyiség használatának biztosítása kapcsán a panaszos emberi méltóságának a sérelme nem volt megállapítható.

A megvalósult alapjogsértés a Panasztestület megítélése szerint elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

A Panasztestület megküldött állásfoglalására figyelemmel a hatáskör és az illetékesség az Rtv. 92. § (1) bekezdésén, valamint az Rtv. 93/A. § (6) és (7) bekezdésén alapul.

III.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettség keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközök tartalmát vette figyelembe:

- a panaszbeadványa, valamint annak aláírt, postai úton előterjesztett változata;
- a panaszos által a Panasztestület kérdéseire e-mailben továbbított válaszok;
- a panasz kiegészítések és mellékleteik;
- nyilatkozat a rendőri intézkedésről a Panasztestület megkeresésére;
- nyilatkozata a rendőri intézkedésről a Panasztestület megkeresésére;
- a panaszos előállításának végrehajtásáról, és a kényszerítő eszköz alkalmazásáról készült, rendőri jelentések, az arra vonatkozó parancsnoki vélemény és kivizsgálás;
- a panaszos előállításával kapcsolatban keletkezett további iratok: „Nyilatkozat”, „Nyomtatvány az előállító helyiségben elhelyezett fogvatartott személyről”, „Igazolás”, „Jegyzőkönyv a letéti tárgyakról”;
- a panaszos gyanúsított kihallgatásáról a Rendőrkapitányságon készült jegyzőkönyv;
- előzetes orvosi vélemény;
- a tulajdonos előállításával kapcsolatban keletkezett iratok: „Jelentés előállítás végrehajtásáról / kényszerítő eszköz alkalmazásáról, az arra vonatkozó parancsnoki vélemény és kivizsgálás”, „Nyilatkozat”, „Nyomtatvány az előállító helyiségben elhelyezett fogvatartott személyről”, „Igazolás”, „Jegyzőkönyv a letéti tárgyakról”;
- tulajdonos gyanúsított kihallgatásáról a Rendőrkapitányságon készült jegyzőkönyv;
- az Alosztályon készült „Büntető jelentés”;
- a Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele;
- a bejelentés hanganyaga;
- szolgálati naplók másolata az intézkedés időpontját megelőző 6 hétre visszamenőleg, az intézkedést biztosító rendőrök szolgálati beosztása;
- a panaszügyben folytatott közigazgatási hatósági eljárás során tanúvallomásáról készült jegyzőkönyvek.

IV.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

A panaszos sérelmezte a gyanúsítás tényét, valamint azt, hogy fogvatartásának ideje alatt a rendőrség semmilyen nyomonozati cselekményt nem végzett.

A Fővárosi Bíróság korábbi ítéletében¹ kifejtette, hogy „*az előállítás, mint rendőri intézkedés csak az adatok felvételét, illetőleg a tényállás rögzítését foglalja magában, semmiféle érdemi döntést nem eredményez. Az előállítást követően felvett adatok birtokában mérlegel és dönt a rendőrhatalóság arról, hogy az előállított személlyel szemben milyen eljárási cselekményt foganatosít.*”

¹ Pl.: Fővárosi Bíróság 20.K.32.593/2007/8. sz. ítélete

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 196. § (1) bekezdése szerint „*Akinek az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása a jogait vagy érdekeit közvetlenül sérti, az a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.*”.

A hivatkozott törvényi rendelkezésekre tekintettel a gyanúsítás ténye miatt tett, valamint a nyomozó hatóság intézkedéseinek elmulasztásával kapcsolatos panasz a jelen közigazgatási hatósági eljárás keretében – hatáskör hiányában – nem bírálható el, ezért a határozatba foglalt döntés arra nem terjed ki.

V.

A rendőri intézkedés ellen a panaszos által megfogalmazott kifogások kapcsán álláspontom a következő:

1.) Intézkedési kötelezettség teljesítése

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint „*A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyónbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.*”.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján „*A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.*”.

Az Rtv. 24. §-ában foglaltak szerint „*(1) A rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. (2) A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. (3) A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.*”.

A panaszos az ügyben folytatott közigazgatási hatósági eljárás során az erről szóló értesítés ellenére nem élt azzal a jogával, hogy a tényállás tisztázása érdekében a lakóhelye szerint illetékes rendőrkapitányságon foganatosított tanúmeghallgatásokon jelen legyen. A panaszos a feljelentése nyomán a Nyomozó Ügyészségen jogellenes fogvatartás büntette és más bűncselekmények miatt indult büntetőeljárás során ugyanakkor tanúvallomást tett, az arról készült jegyzőkönyvet pedig mellékelte a panaszához.

Az említett jegyzőkönyvben foglaltak szerint a helyszínen a panaszos nem a 112-es segélyhívó számot hívta, mivel úgy ítélte meg, hogy az adott szituációban nincs idő arra, hogy „*kérdezzék az adatait*”, hanem egy rendőr barátjának telefonált. A panaszos röviden annyit közölt vele, hogy a * szám alatt van, fogva tartják és megverték, amit a telefonjával rögzített, és meg akarják ölni, ha nem törli a felvételt, majd megszakította a hívást. Megjegyezte, hogy a segélyhívást úgy sikerült lebonyolítania, hogy végére kérezkedett, de a lakásba nem engedték be, hanem egy traktorhoz küldték, ami mögé elbújt és úgy telefonált.

A rendőrök a telefonhívást követően kb. 10 perc elteltével, három vagy négy járművel egyszerre érkeztek a helyszínre, és kb. hatan lehettek. A közeledő „sziréna” hangját hallva a panaszos és társa a kapu irányába szaladtak, mivel a tulajdonos a közelükben még mindig felemelve tartotta azt a követ, amivel korábban fenyegette őket. A tulajdonos felesége közelebb volt a kapuhoz, és mire odaértek, „kikulcsolta” azt, így a panaszos és társa a rendőrökkel kb. egyszerre érkezett a kapuhoz.

A rendőrök felszólították a tulajdonos feleségét, hogy a telephely kapuját nyissa ki, mire ő közölte velük, hogy „*azt nem kell kinyitni, hiszen nincsen becsukva*”. A panaszos ekkor jelezte, hogy a kaput csak akkor nyitották ki.

Amikor a tulajdonos felesége kinyitotta a kaput, a panaszos és társa kimentek az utcára és megálltak a kapuval szemben. Utána jött két alacsonyabb rendőr, akik valamelyik személygépkocsival érkeztek, és kérdezték, hogy ki értesítette a rendőrséget. A panaszos jelezte, hogy ő volt, azonban a rendőrök elsétáltak előtte és odamentek a tulajdonoshoz és unokájához, akik időközben szintén a kapuhoz jöttek, és annak ellentétes sarkánál álltak meg. A rendőrök kezét fogták tulajdonossal és az unokájával, „*és kedélyesen beszélgetni kezdtek*”. Az először a kapuhoz érkező rendőr – aki magasabb volt és gyakorló egyenruhát viselt –, nem ment oda talán hozzájuk, a többi rendőr ott állt a kapunál, de a panaszossal és társával nem foglalkoztak.

A rendőrökkel együtt érkezett a helyszínre a panaszos által értesített rendőr ismerőse is, aki kicsit távolabb megállt, és a panaszos véleménye szerint baráti kapcsolatuk miatt nem kívánt belefolyni az intézkedésbe. A panaszos ezt megértette, ő sem ment oda hozzá, aki csak annyit kérdezett távolabbról, hogy mi történt. A panaszos erre csak végigmutatott magán – nagyon zaklatott állapotban volt, ruházata pedig piszkos, szennyezett – és azt mondta neki, hogy „*látod*”.

Pár perc elteltével a panaszoshoz és társához odament két alacsony rendőr, akik addig a másik féllal beszéltek, és azt mondták nekik, hogy ők azt állítják, hogy a panaszos bántalmazta a tulajdonost. Ekkor hozzájuk lépett a tulajdonos felesége, és elkezdett kiabálni a panaszosra, hogy „*nem szégyelli magát, hogy azt a földön fekvő idős embert rugdosta*”. A panaszos nem bírt megszólalni, erre nem tudott semmit mondani.

A rendőrök azt mondták a panaszosnak és társának, hogy menjenek arrébb, majd közölték a panaszossal, hogy „*velünk kell jönnie*”. A panaszos azt válaszolta, hogy ennek nincs akadálya, itt van az autója, mire a rendőrök közölték, hogy azt nem használhatja. Ezt megelőzően a panaszos elővette a telefonját és meg akarta mutatni a rendőröknek az általa készített felvételt, mire az egyik rendőr rászólt, hogy tegye el a telefont, azt nem használhatja. A videófelvétellel nem foglalkoztak. A gépkocsija kulcsait a panaszos átadta a társának, az autót ő vitte el a helyszínről, mivel a panaszost innentől személyi szabadságában korlátozták. Két rendőr beültette a rendőrségi gépkocsi hátsó ülésére, az egyikük mellé ült, majd e telephelyről beszállították az MRFK-ra.

A panaszos üzlettársa a Panasztestület felhívására tett nyilatkozatában a rendőri intézkedés menetével kapcsolatban előadta, hogy a rendőrök a kikerkezésük után először a tulajdonos polgárőr unokájához mentek oda, majd ezután léptek oda a panaszoshoz és hozzá. Felvették az adatait, nyilatkoztatták, ő pedig elmondta nekik, hogy mi történt. A rendőrök ezen kívül semmilyen intézkedést nem tettek, csak a tulajdonos unokáját hallgatták meg a helyszínen. A

panaszost ezt követően rendőrautóba ültették, ő pedig hazaszállította a panaszos nagy értékű autóját.

Panaszos társa a panaszügyben folytatott közigazgatási hatósági eljárás során tett tanúvallomásában úgy nyilatkozott, hogy két vagy három rendőrségi gépjármű érkezett a helyszínre, kb. öt-hét fő egyenruhás rendőrrel. A rendőri intézkedés során a kapu előtt, az utcán tartózkodtak: ők ketten álltak a panaszossal, a tulajdonos, a felesége és az unokája pedig szintén a kapu előtt várakozott. Egy vagy két rendőr odament Tulajdonos unokájához – akit láthatóan ismerősként üdvözöltek –, és ugyanaz a két rendőr ment oda hozzájuk is. Megkérdezték tőlük, hogy mi történt, és felvették az adataikat.

A rendőröknek elmondták, hogy bérleti szerződésük volt a szarvasmarha-telepre a tulajdonossal, a tulajdonossal, amit szerettek volna felmondani. Erre ő elkezdett kiabálni, és még bent a házban megtámadta őket, ahonnan kiszaladtak. Az udvaron mindezt folytatta Tulajdonos, a panaszost megdobta egy nagy kővel és lerántotta a földre. Mutatták a panaszos sáros kabátját és a sérüléseit is. Elmondták, hogy Tulajdonos nem engedte, hogy beszálljanak az autóba, és nem engedte ki őket az ingatlanról. Csúnyán szitkozódott és fenyegetőzött, hogy „*itt döglenek meg, szétloccsantja a fejüket egy kővel*”. Mondták a rendőröknek, hogy a panaszos videofelvételt készített, a panaszos társa pedig fényképezett, illetve azt is közölték, hogy ők tették a bejelentést. Kérték, hogy tekintsék meg a felvételeket, valamint azt is, hogy járják be a helyszínt, de a rendőrök nem mentek be az udvarra. PANASZOS TÁRSA kérdéseire válaszolva azt mondták, hogy vetessen látéleletet a kórházban, mivel neki is volt egy zúzódás a lábszárán. Az panaszostól tudta meg, hogy őt beviszik a rendőrök, ezért a panaszos megkérte arra, hogy a kocsiját vigye haza, amelynek átvette a kulcsait.

B. L. telepi alkalmazott a Panasztestület felhívására tett nyilatkozatában, valamint a panaszügyben folytatott közigazgatási hatósági eljárás során tett tanúvallomásában előadta, hogy miután a rendőrök megérkeztek a helyszínre, meghallgatták a panaszost, társát, a tulajdonost és az unokáját, őt azonban nem nyilatkoztatták, és nem vették fel az adatait. A rendőrök nem mentek be a telepre, majd az intézkedés végén elvitték a tulajdonost és a panaszost.

A Nyomozó Ügyészség által folytatott büntetőeljárás során tett tanúvallomásában Tulajdonos unokája előadta, hogy a megkülönböztető jelzést használó rendőrségi gépkocsik érkezésekor ő ért oda először a kapuhoz, és húzta félre azt. A kapuhoz két rendőr ment oda, akiket ő nem ismert. Megkérdezte őket, hogy miért jöttek, mire azt válaszolták, hogy bejelentés érkezett, hogy itt valakit fogva tartanak. A kapu elhúzását követően a panaszos – aki eddig az udvaron tartózkodott – beült a kocsijába és kitalatott az utcára, PANASZOS TÁRSA pedig gyalogosan követte őt. Miután Tulajdonos is odament a kapuhoz, mindenki az utcán volt, aki eddig az udvaron tartózkodott, ezért a rendőrök oda be sem mentek. A panaszos és PANASZOS TÁRSA néhány méterre állt tőlük, de mindenki egy kb. 10 méteres sugarú körön belül helyezkedett el. A rendőrök ezután kezdték meg az intézkedést és kérdezték meg az adataikat. Ekkorra megérkeztek az „orosi KMB-ek” is. Tulajdonost és unokáját, valamint a panaszost és társát egyszerre kérdezték ki a rendőrök, de más-más rendőrök, mivel a köztük lévő távolság továbbra is megmaradt. Tulajdonossal és unokájával az a két rendőr beszélt, aki először odaért, és a KMB-ek – akiket Ő látásból ismert – beszéltek a panaszossal és társával. Az Ő adatait végül az egyik KMB-s rendőr írta fel. A KMB-s rendőrök – elmondása szerint – velük, valamint a panaszossal és társával is beszéltek, mindkét oldalon tisztázva a történeteket. A másik két rendőr – akik először érkeztek – szintén beszéltek a panaszossal és társával, de velük többet. A többi rendőr nem folyt bele az intézkedésbe, ők a kaputól kb. 10 méterre állva biztosították a helyszínt.

Amikor a rendőrök megérkeztek, a tulajdonos felelsége is kijött a házból, de nem volt jelen az egész intézkedés során, mert egy idő után visszament az épületbe. Unokától nem nagyon kérdeztek semmit a rendőrök és ő nem is tudott mit mondani nekik, csak annyit, hogy nem volt tanúja a történeteknek.

Tulajdonos azt mondta a rendőröknek A TULAJDONOS UNOKÁJA jelenlétében, hogy miután a panaszos és PANASZOS TÁRSA megérkeztek, a házban valamin összevitakoztak, mire a panaszos elkezdett kamerázni. Erre dulakodás alakult ki, amelynek során A tulajdonost bántalmazták.

A rendőrök ezután közölték, hogy A tulajdonost és a panaszoszt elviszik az orvoshoz látletet készíteni, utána pedig beviszik őket a kapitányságra, hogy tisztázzák a történeteket.

A Nyomozó Ügyészség által folytatott büntetőeljárás során tett tanúvallomásaiban a rendőr – akit a panaszos telefonon értesített – előadta, hogy a panaszos kb. két éve, motorozás kapcsán ismeri. A panaszos az intézkedés napján, * óra körül zaklatott állapotban, zihálva hívta fel telefonon, és elmondta, hogy *„kint van *-n, a * utcán a s*-n, ahol megverték, vagy meg is akarják ölni”, „valamilyen szerződést akartak felbontani, és ebből alakult ki a konfliktus”, „nem engedik ki őket a telepről, fogva tartják”.*

A rendőr ezután belső telefonvonalon tájékoztatta a megyei ügyeletet a hívásról, amely intézkedett rendőrök helyszínre küldése iránt. Ezt követően telefonon jelezte az ügyeletnek, hogy amennyiben szükséges, saját erővel is ki tudnak vonulni a helyszínre, *„hogy legyen ott erő, ha esetleg az szükséges”.* Miután az ügyelet ezt jóváhagyta, az egységével – aki rajta kívül négy főből állt – negyedórán belül érkezett a helyszínre.

Érkezésükkor a telep kapuja zárt állapotban volt, de azt nem lehetett megállapítani, hogy kulcsra volt-e zárva. Amikor megálltak, akkor jött ki Tulajdonos felesége, és nyitotta ki a kaput. Ezzel egy időben jött elő a telep hátsó részéről a panaszos és PANASZOS TÁRSA, valamint Tulajdonos és egy férfi. Miután kiszálltak a gépkocsiból, elmondta a kollégájának, hogy a bejelentést ő kapta, és hogy mi volt annak tartalma, továbbá azt is, hogy a bejelentő az ismerőse, ezért az intézkedést biztosítják, de ha nem szükséges, akkor – *„az elfogultság látszatának az elkerülése végett”* – nem szeretne abban részt venni.

Az érintettek kijöttek az utcára, a panaszos még a kocsijával is kiállt. Az intézkedést a két rendőr kezdte meg, ők számoltatták el külön-külön a feleket – a panaszoszt és PANASZOS TÁRSA-t, valamint a tulajdonost és rokonait –, akik távolabb álltak egymástól a meghallgatásuk alatt. A rendőr először a panaszossal és társával beszélt, még az alatt az idő alatt, amíg kollégáját a bejelentést vevő rendőr tájékoztatta. A panaszos mutatta, hogy szennyezett a ruhája, és a telefonját is, hogy felvételt készített az eseményekről. Ezt követően beszélt a rendőr a tulajdonossal is. A bejelentést vevő rendőr ezalatt távolabb húzódott, míg az emberei közelebb álltak az érintettekhez, hogy szükség esetén be tudjanak avatkozni.

Az intézkedés úgy zárult, hogy a panaszos és PANASZOS TÁRSA elmondták, hogy mi történt velük, és Tulajdonos részéről felmerült egy olyan viszontvád, hogy őt is bántalmazták. A panaszos mutatta a telefonját, de a bejelentést vevő rendőr azt nem tudta megmondani, hogy a két intézkedő rendőr megnézte-e a felvételt.

Ezt követően A rendőrök úgy döntöttek, hogy a panaszos és Tulajdonos először orvosi vizsgálatra, majd pedig a történet tisztázása érdekében a Rendőrkapitányságra kerüljenek előállításra.

A rendőrök az intézkedés kapcsán „*Büntető jelentést*” készített, amely szerint *-n * órakor az ügyeletvezető utasítására megjelentek a* utcában található telepen, mert onnan bejelentést tettek, hogy a tulajdonos nem engedi ki a bérlőket a telephelyről és bántalmazta őket. A helyszínre érve A BEJELENTÉST VEVŐ RENDŐR és egysége már a helyszínen volt, és elmondta, hogy a nagykapu be volt húzva, de kulccsal nem volt bezárva.

A bejelentő – azaz a panaszos – az igazoltatását követően elmondta, hogy A panaszos társával együtt érkeztek a telephelyre, amelyet A tulajdonostól bérelnek, és amelynek bérleti díját * hónapig már ki is fizették. Bementek a házba, leültek egy asztalhoz és közölték A tulajdonossal, hogy felbontják a szerződést. Ekkor Tulajdonos azt mondta, hogy ugyanolyan állapotban kéri vissza a telephelyet, ahogy átadta, amin szóváltásba keveredtek, majd Tulajdonos kiabálni kezdett velük, amelynek során a panaszos a telefonjával kamerázni kezdett. Ezen Tulajdonos felbőszült és megragadta a ruházatát, majd ezt követően lábbal megrúgta és az udvarról egy követ felvéve azzal hátba dobta. Tulajdonos ezt követően hátra küldte őket a telephelyre, hogy megnézzék az istállót, majd újból felvett egy követ és azt mondta, hogy ha a panaszos nem törli le a telefonjáról a felvételt, akkor fejbe dobja kövel, és a kapu elé állt, hogy megakadályozza, hogy kimenjenek a telephelyről. A panaszos közölte A tulajdonossal, hogy beszéljék meg a történeteket, majd hátrament egy traktor mögé, ekkor értesítve a rendőrséget.

Ezt követően szóban meghallgatásra került a panaszos üzlettársa – PANASZOS TÁRSA –, aki elmondta, hogy a telephely átadásán szóváltásba keveredett A tulajdonossal, aki kiabálásba kezdett és ököllel mellkas tájékon ütötte. A panaszos a telefonján próbálta rögzíteni a történeteket, amelynek során Tulajdonos a panaszost ellökte és belerúgott, majd egy kövel a hátán eltalálta. Tulajdonos nem akarta kiengedni őket a telephelyről, amíg a telefonról a felvételt le nem törlik.

A jelentés szerint a helyszínen a követ felkutatni nem volt lehetséges, mivel a telephelyen zúzottköves burkolat volt, és az egyforma kövek közül nem lehetett megállapítani, hogy pontosan melyikkel dobta hátba Tulajdonos a panaszost.

Tulajdonos szóbeli meghallgatása során előadta, hogy ő a telep tulajdonosa, és amikor a bérlők közölték vele, hogy elköltöznek, akkor ő azt mondta, hogy a bérleményt szerkezetileg állítsák vissza ugyanabba az állapotba, ahogyan átadta nekik. Ezen szóváltásba keveredtek és mindannyian felemelték a hangjukat. A panaszos a telefonjával kamerázni kezdett Tulajdonos házában, ezért Tulajdonos kizavarta őket a házából és követelte, hogy a felvételt töröljék le. Ekkor dulakodásba keveredett a panaszossal, amelynek során egymást ököllel többször megütötték és lábbal megrúgták. Tulajdonos elmondta, hogy PANASZOS TÁRSA őt nem bántalmazta. A rendőri kérdésre válaszolva közölte továbbá, hogy a két bérlőt ő nem tartotta vissza, a telephely kapuja nem volt kulccsal bezárva, bármikor eltávozhattak volna.

A rendőrök ezt követően adatgyűjtést hajtottak végre a helyszínen és szóban meghallgatták A tulajdonos feleséget, aki elmondta, hogy ő a szobában tartózkodott, így a dulakodást sem látta.

A TULAJDONOS UNOKÁJA meghallgatása során úgy nyilatkozott, hogy ő hátul, a műhelyben tartózkodott, nem látott semmit, és információval sem tudott szolgálni az esettel kapcsolatban.

A jelentés szerint ezt követően közölték A tulajdonossal és a panaszossal, hogy előállítják őket a Rendőrkapitányságra bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt, A panaszos társával pedig közölték, hogy az orvosi látlelet vétele után fáradjon be a Rendőrkapitányságra.

A panaszügyben folytatott közigazgatási hatósági eljárás során tett tanúvallomásaikban A rendőr és A rendőr egybehangzóan úgy nyilatkoztak, hogy A BEJELENTÉST VEVŐ RENDŐR és egysége érkezett korábban a helyszínre, de az intézkedést ők vezették le. Rajtuk kívül más rendőri egység nem tartózkodott a helyszínen. Előzetes információként arról volt tudomásuk, hogy egy személy telefonon keresztül segítséget kért, mivel bántalmazták, és fogja tartják egy bérleti vitából kifolyólag.

A helyszínen A rendőr odament A BEJELENTÉST VEVŐ RENDŐRhez – mivel ők érkeztek ki előbb – és megkérdezte, hogy mi történt. A BEJELENTÉST VEVŐ RENDŐR azt válaszolta, hogy ismeri a bejelentőt, ezért csak biztosítani fogják az intézkedést. Ezt követően A rendőr a panaszost hallgatta meg, A rendőr pedig ezalatt A tulajdonossal beszélt. Miután mindkét fél elmondta a maga sérelmét – hogy hogyan bántalmazták – adatgyűjtést, tanúkutatást végeztek. Meghallgatták Tulajdonos feleségét, A panaszos társát és A tulajdonos unokáját is. Nem merült fel olyan információ, hogy a meghallgatottakon kívül más személy is tartózkodott volna ott, és nem is láttak senkit.

A rendőrök egybehangzó állításuk szerint megtekintették a helyszínen a panaszos által a telefonján rögzített felvételt. A rendőr vallomása alapján azon az volt látható, hogy valaki kifelé szalad a telken belül a kapu irányába, egy idős úr – Tulajdonos – pedig utána szalad és kiabál. A rendőr szerint a felvételen valaki szalad kifelé, akit követnek. A rendőr felhívta a panaszos figyelmét arra, hogy őrizze meg ezt a felvételt, mert arra az eljárás során szükség lesz. Tulajdonos ekkor megjegyezte, hogy *„az nem látszik a felvételen, amikor őt bántalmazza”*.

Az intézkedés végén mindkét féllel közölték, hogy bűncselekmény elkövetésével gyanúsíthatóak, ezért előállítják őket a Rendőrkapitányságra, azonban mivel mind a panaszos, mind Tulajdonos jelezte, hogy sérülése van, ezért ezt megelőzően beviszik őket a MRFK-n lévő orvosi ügyeletre. A felek ezt tudomásul vették.

A helyszínen történt rendőri intézkedés kapcsán a fent részletezett tanúvallomások és a büntető jelentésben foglaltak alapján a panaszpont elbírálásának alapjául a következő tényállás állapítható meg.

A panaszos *-n, * óra körül A BEJELENTÉST VEVŐ RENDŐRhez telefonon intézett segélyhívása nyomán A rendőr és A rendőr az ügyelet utasítására * órakor érkezett a helyszínre, ahol az intézkedés biztosítása céljából már megjelent A BEJELENTÉST VEVŐ RENDŐR vezetésével egy négy főből álló rendőri egység is. A rendőrök egy szolgálati személygépkocsival és egy kibussszal érkeztek.

A BEJELENTÉST VEVŐ RENDŐR egységének érkezésekor a panaszos a gépkocsijával kitolatott a kapun, majd azok, akik addig az udvaron tartózkodtak, kimentek az utcára. A panaszos és PANASZOS TÁRSA a kapu előtt, egymás mellett álltak, míg tőlük néhány méterre állt Tulajdonos és A TULAJDONOS UNOKÁJA, illetve a rendőrök érkezésekor A tulajdonos felesége is kiment a kapu elé. Ekkorra érkezett oda A rendőrök

A BEJELENTÉST VEVŐ RENDŐR szóban tájékoztatta rendőrt az előzményekről, majd A rendőr a panaszost hallgatta meg, A rendőr pedig ezalatt A tulajdonossal beszélt. Ezt követően adatgyűjtést, tanúkutatást végeztek, amelynek során meghallgatták A panaszos társát, A tulajdonos feleséget és A tulajdonos unokáját. A BEJELENTÉST VEVŐ RENDŐR beosztottai segítettek az adatok rögzítésében a rendőröknek, de az intézkedést végig A rendőrök vezette le. A rendőrök megtekintették a helyszínen a videófelvételt, majd mindkét féllel közölték, hogy bűncselekmény elkövetésével gyanúsíthatóak, ezért orvosi vizsgálatukat követően előállítják őket a Rendőrkapitányságra.

Az intézkedő rendőrök azzal az elsődleges információval vonultak ki a helyszínre, hogy Tulajdonos nem engedi ki a panaszost és A panaszos társát a telephelyről, és bántalmazta is őket. A meghallgatások során azonban az derült ki, hogy a panaszos és Tulajdonos a bérleti szerződéssel kapcsolatban szóváltásba, majd dulakodásba keveredtek egymással, és mindkét fél bántalmazást panaszolt a másik vonatkozásában. A rendőrök ezt követően adatgyűjtést végeztek, amelynek során minden személyt meghallgattak a helyszínen, akinek a jelenlétéről tudomásuk volt. A tulajdonos felesége és A TULAJDONOS UNOKÁJA meghallgatása nem vezetett eredményre, mivel – elmondásuk szerint – nem láttak semmit az atrocitásból, így nem tudtak információval szolgálni az esettel kapcsolatban.

Tekintettel arra, hogy a telephely udvara kb. egyforma nagyságú, zúzott kövekkel volt borítva, ezért az egyetlen – a dobáshoz használt – kő felkutatása nem járhatott volna eredménnyel. A telephelyen a panaszos és Tulajdonos is gyakran megfordult, ezért számos tárgyon – így akár kövön is – lehetett volna szagnyomot vagy ujjlenyomatot rögzíteni, amely alapján azonban nem lett volna kétséget kizáróan megállapítható, hogy a cselekményhez mely követ használták. A törött váza megtekintése is csak azt igazolta volna, hogy a házban is történt dulakodás, amit viszont mindkét fél elmondása alátámasztott.

Azt, hogy a videófelvételt a rendőrök a helyszínen megtekintették volna a panaszos és PANASZOS TÁRSA cáfolta – az eljárás során meghallgatott személyek pedig nem tudtak azzal kapcsolatban nyilatkozni –, ugyanakkor A rendőrök egybehangzó állítása alapján a felvételt megnézték, annak tartalmáról a tanúmeghallgatásuk során be is számoltak. Az is megállapítható azonban, hogy pusztán a felvételen rögzítettek alapján nem lehetett eltekinteni az események további tisztázásának szükségességétől. (Az említett felvétel a A tulajdonossal szemben súlyos testi sértés büntettének megalapozott gyanúja miatt indult bűnügyben tárgyi bizonyítási eszközként lefoglalásra került.)

A rendőrök a helyszínen kellő körültekintéssel jártak el, és minden szakmailag megalapozott, ésszerű intézkedést megtettek az előzmények tisztázása érdekében. Amint azt a Kúria BH2013.289 számon közzétett felülvizsgálati ítéletének indokolása is rögzíti, *„egyértelműen megállapítható, hogy a rendőröket intézkedési kötelezettség, közvetlen veszélyhelyzet észlelése vagy tudomásra jutása esetén terheli. Önmagában azon körülmény, hogy a rendőrhatalóság szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, még nem jelenti azt, hogy ennek helyszíni intézkedés keretében kellene megtörténnie”*. Jelen ügyben nem szabálysértési, hanem nyomozó hatósági jogkör gyakorlásáról van szó, azonban az idézett bírósági határozat alapját képező jogelv itt is minden további nélkül alkalmazható: az elsődleges helyszíni intézkedés alkalmával nem szükséges kiterjedt, a helyszíneléshez hasonló mélységű nyomozási cselekményeket végrehajtani, amennyiben az a későbbi nyomozás eredményessége szempontjából nem elengedhetetlen.

Utólag megállapítható az is, hogy az általuk készített jelentés alapján lefolytatott büntetőeljárás eredményes volt, a tényállás feltárását a helyszínen tett intézkedésre visszavezethető mulasztás nem akadályozta.

A fentiekre tekintettel az intézkedési kötelezettség nem megfelelő teljesítésére vonatkozó panasz nem megalapozott.

2.) Előállítás

Az Rtv. 33. § (2) bekezdésének b) pontja szerint „*A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, (...)b) aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható; (...)*”.

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése alapján „*A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.*” A (2) bekezdés szerint „*Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.*”.

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 164. § (1) bekezdése szerint „*Aki más testi épségét vagy egészségét sérti, testi sértést követ el.*” A (2) bekezdés alapján „*Ha a testi sértéssel okozott sérülés vagy betegség nyolc napon belül gyógyul, az elkövető könnyű testi sértés vétsége miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.*” A (3) bekezdés szerint „*Ha a testi sértéssel okozott sérülés vagy betegség nyolc napon túl gyógyul, az elkövető súlyos testi sértés büntette miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.*”.

Az előállítás végrehajtásáról szóló rendőri jelentés a panaszos előállításának jogalapjaként az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontját – *bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy előállítása* – jelölte meg. A parancsnoki vélemény és kivizsgálás az intézkedést jogszerűnek, szakszerűnek és arányosnak minősítette.

A hivatkozott törvényhely egy úgynevezett „mérlegelő” rendelkezést tartalmaz, miszerint „*A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, (...)*”. Ennek alapján az intézkedő rendőrnek mérlegelési lehetősége van a tekintetben, hogy előállítást alkalmaz-e vagy sem. A jelentés szerint Tulajdonos által előadottak alapján – a panaszos „*őt tettleg bántalmazta, többször has-tájékon megütötte, illetve lábait megrúgta*” – a panaszossal szemben fennállt a testi sértés bűncselekmény elkövetésének gyanúja, ami megalapozta az előállítását. Ilyen esetekben az intézkedéshez a törvényben megkövetelt bűncselekmény vagy szabálysértés gyanúja (pl. Rtv. 33. (1) a), 33. § (2) b), 33. § (2) f) pontjai) nem éri, nem is érheti el a büntetőjogi vagy szabálysértési felelősség megállapításához szükséges megalapozottság szintjét. Azaz amennyiben az intézkedés során a rendőr számára komolyabb mérlegelés nélkül megállapítható, hogy az intézkedés alá vont személy magatartása a tapasztalt körülmények alapján a szabálysértés gyanúját nyilvánvalóan felveti, ez kellő alapot szolgáltat az intézkedésre. Az ilyen objektív tapasztalatok alapján fogatosított intézkedést utóbb az sem teszi jogellenessé, ha a későbbiekben nem indul eljárás, vagy a megindult eljárásban a büntetőjogi vagy szabálysértési felelősséget nem állapítják meg (Fővárosi Bíróság 27.K.30.853/2010/2. sz. ítélete).

A panaszos személyes szabadságának korlátozását egyrészt az eljárás további menetét meghatározó orvosi vizsgálat elvégzése, másrészt a bűncselekmény felderítése érdekében szükséges elsődleges eljárási cselekmények idővesztés nélküli fogatosítása tette indokolttá.

Tekintettel arra, hogy a tulajdonost – aki bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt szintén előállításra került – a megyei rendőr-főkapitányságon, majd a kórházban történt orvosi vizsgálatát követően ugyancsak a Rendőrkapitányság épületébe szállították, ezért a tanúmeghallgatás, a gyanúsított kihallgatás, valamint szükség esetén a szembesítés a panaszos előállításával azonnal végrehajthatóvá vált. Az Rtv. 15. §-a által előírt arányosság követelménye ezért az intézkedés során nem sérült.

A fentiek alapján a panaszos előállítása jogszerű és arányos intézkedés volt, ezért az erre vonatkozó panasz alaptalan.

3.) Az előállítás időtartama

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése alapján „*A rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.*”

Az előállítás időtartamáról kiállított igazolás szerint a panaszos személyes szabadsága *-n * órától *-n * óráig – tehát * óra * percen keresztül – került korlátozásra. Ezen időtartam alatti az alábbi intézkedések és eljárási cselekmények kerültek végrehajtásra.

Az intézkedést foganatosító A rendőrök * órákor érkeztek a helyszínre. Tekintettel arra, hogy a panaszos és Tulajdonos egyaránt úgy nyilatkoztak, hogy sérülést szenvedtek, ezért a panaszost A rendőrök, míg A tulajdonost a rendőri egység orvosi vizsgálat elvégzése céljából az MRFK orvosi ügyeletére szállította. A panaszosra vonatkozó orvosi véleményt * órákor állították ki, majd * órákor más rendőrök. átvették a panaszost és a Rendőrkapitányságra szállították.

A panaszos beszállítása a rendőrkapitányságra * órától * óráig tartott, majd * óráig került sor az előállító helyiségbe történő befogadására és az azzal kapcsolatos dokumentáció (jogokról és kötelezettségekről történő tájékoztatás, nyilatkozat kitöltése, letéti tárgyak számba vétele és az azokról szóló jegyzőkönyv) elkészítésére. Az intézkedő rendőrök ekkor rögzítették a panaszos és Tulajdonos előállításáról, illetve a velük szemben alkalmazott kényszerítő eszközökről szóló jelentéseket, valamint a büntető feljelentést is. A továbbiakban szükséges nyomozati cselekményekről csak ezen iratok tartalmának ismeretében lehetett megalapozottan dönteni. A panaszost * órákor adták át a forrónyomos csoportnak. A tulajdonost * órákor szabadították, majd gyanúsított kihallgatása és nyilvántartásba vétele * órától * óráig tartott. A panaszos gyanúsított kihallgatására és bűnügyi nyilvántartásba vételére * órától * óráig került sor, majd * órákor hagyhatta el a rendőrkapitányságot.

A fentiek alapján megállapítható, hogy az előállító helyiségben elhelyezett panaszos személyi szabadságának korlátozása nem haladta meg a törvény által lehetővé tett maximumot, ugyanakkor * órától * óráig semmilyen eljárási cselekményt nem foganatosítottak vele szemben, ezért az előállítás időtartamára vonatkozó panasz megalapozott.

4.) A kényszerítő eszköz alkalmazása

A panaszos sérelmezte, hogy az MRFK-n történt orvosi vizsgálatát követően bilincsben szállították át a Rendőrkapitányságra, míg A tulajdonossal szemben nem alkalmaztak kényszerítő eszközt a rendőrök.

Az Rtv. 48. § alapján „A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy a) önkárosításának megakadályozására, b) támadásának megakadályozására, c) szökésének megakadályozására vagy d) ellenszegülésének megtörésére”.

Az Rtv. 97. § (1) bekezdés h) pontja alapján „E törvény alkalmazásában fogvatartott: akit törvény, illetőleg törvény alapján kiadott hatósági határozat alapján a szabad mozgáshoz és tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogában korlátoznak (őrizetbe vett, előzetesen letartóztatott, közbiztonsági őrizetben lévő, elfogott és előállított, elővezetett)”.

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 76. § (1) bekezdése szerint „A kíséző őr feladata a felügyeletére bízott fogva tartott személy meghatározott helyre történő kísérése.”.

Az intézkedés időpontjában hatályos, a Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Fogdaszabályzat) 74. pontja szerint „A kíséző őri feladatra a rendőrség hivatásos állományú tagja jelölhető ki. A kíséző őrzést végrehajtó rendőr szolgálatát a rendszeresített felszereléssel, bilincsrre szerelt vezetősíjjal és bilincsrögzítő övvel teljesítse. (A vezetősíj, a bilincsrögzítő öv más erre alkalmas – emberi méltóságot nem sértő – eszközzel helyettesíthető.) A kíséző őrnél a rendszeresített felszerelésen kívül csak olyan kisméretű tárgyak lehetnek, amelyek a mozgásban nem zavarják.”

A Fogdaszabályzat 76. pontja alapján „A fogdai kísérés lehet: a) belső kísérés (a rendőrségi objektumon belül történik), b) külső kísérés (a rendőrségi objektumon kívül történik).”

A Fogdaszabályzat 78. pontja alapján „A külső kísérés során szükségessé váló pihenőre rendőrségi objektumban kerülhet sor. A fogvatartott elhelyezése az előállító helyiségben történjen. A fogvatartott – a kíséret parancsnokának engedélyével – őri kíséretében mehet szükségletei végzésére. A bilincset csak az egyik kézről szabad levenni és a vezetősíjjat alkalmazni kell. Az illemhelyet használat előtt az őri ellenőrizze, hogy a fogvatartott nem juthat-e támadásra alkalmas eszközhöz, szökési lehetőséghez. Amennyiben a kíséző őri támadásra alkalmas eszközt talál, azt távolítsa el, a szökési lehetőséget szüntesse meg. Az illemhely használata után az őri győződjön meg arról, hogy a kísért személy nem vett-e magához idegen, vagy nem hagyott-e hátra saját tulajdonát képező tárgyat. Akadályozza meg az ajtó becsukását és kísérje figyelemmel a fogvatartottat.”

Az előállítás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról a rendőrök által készített jelentés alapján a panaszossal szemben * órától * óráig az Rtv. 48. § c) pontja alapján – szökés megakadályozása érdekében – bilincs alkalmazására került sor, amelyre figyelmeztetés történt.

Jelen esetben a panaszosnak az MRFK épületéből a Rendőrkapitányság objektumába történő kísérése – a Fogdaszabályzat 76. pont b) alpontja alapján – külső kísérésnek minősült. A panaszos az Rtv. 97. § (1) bekezdés h) pontja értelmében a kísérés megkezdésekor már fogvatartottnak minősült. A Fogdaszabályzat 74. pontja szerint a kíséző őri feladatokat ellátó rendőr a kísérést bilincs és vezetősíj alkalmazásával teljesíti.

A jelentésben, valamint a tanúvallomásaikban foglaltak alapján a rendőrök a MRFK-n arról kapott tájékoztatást az intézkedő rendőröktől, hogy a panaszost erőszakos bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt vonták intézkedés alá. Tudomásuk volt továbbá az orvosi igazolásról is, amely szerint a panaszos 8 napon túli gyógytartamú sérülést szenvedett.

A megállapított gyógytartammal kapcsolatban szükséges hivatkozni az Országos Igazságügyi Orvostani Intézet 16. számú – a testi sérülések és egészségkárosodások igazságügyi orvosszakértői véleményezéséről szóló – módszertani levelére. E szerint „*A tényleges gyógytartam, a büntetőeljárást befolyásoló fogalom, az orvosszakértő mérlegelése alapján megállapított, az anatómiai és funkcionális gyógyulást is figyelembe vevő, esetenként meghatározott gyógyulási idő. (...) Orvosszakértői értelemben tehát a tényleges gyógytartam a büntető-ítélkezési gyakorlatot szolgáló fogalom.*” Tekintettel arra, hogy az orvos nem utalta be haladéktalanul a panaszost más egészségügyi intézménybe további orvosi vizsgálatok elvégzése vagy sérülései azonnali ellátása érdekében, ezért az igazoláson feltüntetett, a büntetőeljárás szempontjából irányadó – a bűncselekmény minősítéséhez szükséges – gyógytartam alapján az előállítást végrehajtó rendőrök nem vonhattak le pontos következtetést a panaszos valós fizikai állapotára vonatkozóan.

Az Rtv. indokolása szerint a bilincs a szökés és a támadás megakadályozására szolgáló megelőző, védelmi jellegű kényszerítő eszköz, amelynek „*(...) alkalmazása előzetes ellenállás tanúsítása nélkül vagy fizikai kényszer folyamánként is szóba jöhet. Az alkalmazás törvényi feltétele azonban, hogy kizárólag személyi szabadság korlátozásával járó rendőri intézkedés keretében (elfogás, előállítás, elővezetés, őrizetbevétel) alkalmazható.*”

Az előzmények ismerete, valamint az a körülmény, hogy az átkísérést nem speciálisan erre a célra kialakított járművel hajtották végre, egyaránt indokál szolgált a megelőzés céljából történő bilincshasználatnak, amin a panaszosnak az intézkedés során tanúsított együttműködő magatartása sem változtatott, tekintettel arra, hogy a fogvatartott személy viselkedése – mint azt a gyakorlati tapasztalatok is alátámasztják – a kíséresi feladatok végrehajtása során is megváltozhat. Ezt az álláspontot támasztja alá a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság által egy korábbi eset kapcsán a bilincskalkalmazással kapcsolatban tett azon megállapítás is, amely szerint „*(...) őrzésbiztonsági szempontok alapozták meg a bilincs alkalmazását, mert az együttműködő magatartás és a felperes ígérete, hogy nem fog megszökni nem vezethet az őrzésbiztonsági rendszabályok szigorú szintjének csökkentéséhez.(...)*”².

A rendőrök által készített jelentés rögzíti, hogy a tulajdonossal szemben kényszerítő eszközként az Rtv. 48. § c) pontja alapján – a szökés megakadályozása érdekében – * órától * óráig szintén bilincs alkalmazására került sor, amit a parancsnoki kivizsgálás jogszerűnek, szakszerűnek és arányosnak minősített.

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 195. § (1) bekezdése értelmében a rendőri jelentés közokiratnak minősül, mely szerint a jelentésben foglaltak teljes mértékben – az ellenkező bizonyításáig – bizonyítják az abban foglaltakat. Figyelembe véve a rendőri jelentés közokirati jellegét, valamint azt a tényt, hogy állítását a panaszos semmilyen bizonyítékkal nem támasztotta alá, ezért a bizonyítékok értékelése során a rendőri jelentésben foglaltakat fogadtam el a döntéshozatal alapjául.

² Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 20. K. 29867/2013/5. számú ítélete

A fentiek alapján az őrzés biztonsága, illetve a rendkívüli esemény bekövetkezésének megelőzése szempontjából jogszerű és indokolt volt a panaszos kísérése során a kényszerítő eszköz alkalmazása, ami a részrehajlásmentes intézkedés követelményének is megfelelt. A panasz ezért nem megalapozott.

5.) A rendőrkapitányságon történt elhelyezés körülményei

Az Rtv. 2. § (1) bekezdésének második mondata szerint *„A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”*.

Az Rtv. 18. § (2) bekezdése alapján *„A rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről, a fogvatartás miatt bekövetkehető egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges ellátásáról. A sérült, beteg vagy más okból sürgős orvosi ellátásra szoruló fogvatartottat orvosi ellátásban kell részesíteni”*.

A panaszos sérelmezte, hogy a Rendőrkapitányságon bezárták egy *„húgyszagú betoncellába”* és nyolc órán át fogva tartották. Ezen időtartam alatt kétszer kért segítséget: szomjas volt és wc-re akart menni. Kb. * óra után azonban már nem jött senki, hiába nyomta folyamatosan a csengőt. A panaszos előadása szerint a stressz miatt kiszáradt a szája, összeragadt a nyelve, és mivel a wc-re sem tudott kimenni, ezért a fogda sarkába kellett vizelnie. Feltételezi, hogy a nyolc órás betoncellában tartózkodás sem tett jót a sérült veséjének.

A panaszos az általa aláírt Nyilatkozaton kijelentette, hogy azonnali ellátást igénylő egészségügyi problémája nincs.

A Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztatása szerint a panaszos az előállító helyiségben történt elhelyezésekor elmondta, hogy nem bírja a bezártságot, arra a kérdésre ugyanakkor, hogy kér-e orvosi vizsgálatot, nemleges választ adott, betegsége nem hivatkozott.

A panaszos előállításának ideje alatt több esetben kért segítséget az őrhívón keresztül, amely jelzéseket minden esetben ellenőrizték, és – a jogszabály adta lehetőségeket figyelembe véve – teljesítették azokat, így a panaszos kérdésére felvilágosítást adtak meghallgatásának várható időpontjáról, és minden egyes alkalommal, amikor jelezte, biztosították számára a WC használatot. A panaszos ihatott is, mivel a zárkaegységek ivóvízes csappal is fel vannak szerelve.

Az előállító helyiségben csak megfigyelő kamerák vannak elhelyezve, amelyek képet nem rögzítenek, ugyanakkor a panaszos felügyeletét ellátó rendkívüli őr a tanúként történt meghallgatása során a fentiekkel egybehangzóan nyilatkozott.

A fentiek alapján nem állapítható meg olyan körülmény, amely arra utalna, hogy a rendőrség nem biztosított megfelelő körülményeket az elhelyezés során, amit az is alátámaszt, hogy a panaszos az általa aláírt Nyilatkozaton a szabadon bocsájtásakor nem jelezte az ezzel kapcsolatos panaszát. A panasz ezért nem megalapozott.

6.) Részrehajlásmentes intézkedés

Az Rtv. 13. § (2) bekezdése szerint *„A rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.”*

A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök a helyszínen először nem hozzá, mint bejelentőhöz, hanem tulajdonoshoz és polgárőr unokájához mentek oda, és őket kérdezték arról, hogy mi történt.

A panaszos hiába kérte a rendőröket, hogy nézzék meg a telefonján rögzített felvételt vagy kérdezzék ki az alkalmazottat, mindez nem érdekelte a rendőröket, nem reagáltak semmit, ezért a panaszosnak úgy tűnt, mintha „*valami meg lenne koreografálva*”.

A rendőrök az eljárás során történt tanúmeghallgatásuk alkalmával úgy nyilatkoztak, hogy a tulajdonos unokájával az intézkedést megelőzően egy alkalommal, egy rendezvény biztosítása során láttak el közösen szolgálatot, amely körülmény nem befolyásolta őket az intézkedés lefolytatásában. Vele nem állnak baráti viszonyban, ezen a konkrét eseten kívül egy vagy két alkalommal látták, ezért tisztában voltak azzal, hogy polgárőr.

Az intézkedés helyszínén végig jelen volt a panaszos által értesített A BEJELENTÉST VEVOŐ RENDŐR – egyébként a legmagasabb rendfokozatú és beosztású rendőrként –, aki kívülállóként követte az eseményeket, amelyekkel kapcsolatban a Nyomozó Ügyészségen jegyzőkönyvbe foglalt vallomásában úgy nyilatkozott, hogy „*mindenki azon volt, hogy az ügy tisztázódjon*”.

Az intézkedő rendőrök minden személyt meghallgattak, akinek jelenlétéről tudomást szereztek a helyszínen, ezáltal lehetőséget biztosítottak arra, hogy előadják a történeteket, amit büntető jelentésben rögzítettek. A panaszos és Tulajdonos meghallgatása egyidejűleg, de egymástól függetlenül zajlott, a videófelvételt pedig A rendőrök – tanúvallomásuk alapján – megtekintették a helyszínen.

Az intézkedés során a panaszost és tulajdonost is előállították, és mindkettőjükkel szemben alkalmaztak kényszerítő eszközöket is. Amennyiben mellőzték volna bármelyik fél előállítását, akkor merülne fel a részrehajlás kérdése.

A fentiek alapján nem merült fel olyan körülmény, amely alátámasztotta volna azt, hogy az intézkedés során az eljáró rendőrök bármelyik felet megkülönböztető figyelemben részesítették volna, ezért a panasz alaptalan.

7.) A panaszos sérelmezte, hogy fogvatartásának ideje alatt nem értesíthette az ügyvédjét

Az Rtv. 18. § (1) bekezdése szerint „*A fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli. (...)*”.

A „Nyilatkozat” elnevezésű dokumentum alapján – amelyet a panaszos aláírásával ellátott – az intézkedés megkezdésekor a panaszost az intézkedő rendőr tájékoztatta a védelemhez való jogáról.

Az előállítás végrehajtásáról szóló rendőri jelentés szerint a panaszos a helyszíni intézkedésnél is jelen lévő üzlettársa – PANASZOS TÁRSA – kiértékesítését kérte, akit a rendőr telefonon keresztül tájékoztattott.

A panaszos gyanúsított kihallgatásáról szóló – * órától felvett – jegyzőkönyv rögzíti a panaszos azon közlését, mely szerint „*Védőről később nyilatkozom.*”

A panaszos kiértékelendő személyként nem az ügyvédjét nevezte meg, majd a gyanúsított kihallgatásán sem jelezte az eljáró rendőrnek, hogy vallomása megtételéhez védő jelenlétére tartana igényt. A panasz ezért alaptalan.

VI.

A Panasztestület állásfoglalásában az előállítás jogalapjával, arányosságával és időtartamával, valamint a fogvatartás körülményeivel kapcsolatban tett megállapításokkal egyetértek, míg a helyszínen tett intézkedések hiányos voltával, a testi kényszer és a bilincs alkalmazásának jogszerűtlenségével és az intézkedés részrehajló voltával kapcsolatban tett megállapításokkal a határozat V. részének 1.), 4.) és 7.) pontjában kifejtett indokok alapján nem értek egyet.

A Panasztestület állásfoglalása szerint az intézkedő rendőrök és a rendőrség eljárása nem nyújtott elégséges garanciát ahhoz, hogy kizárhatóak legyenek a pártatlanságát illető „*legitim kételyek*”, ezért a rendőri fellépés módja nem felelt meg az Rtv. 13. § (2) bekezdésében rögzített részrehajlás-mentesség és az Alaptörvény XV. cikkének (1) és (2) bekezdésében biztosított egyenlő bánásmód követelményének.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) a Panasztestület által hivatkozott Piersack kontra Belgium ügyben [8692/79 (1/10/1982), A53.] hozott ítéletében foglalt megállapítások jelen ügyben nem lehetnek relevánsak, mert az említett ítélet a bírák kizárásával összefüggésben tett megállapításokat, és az elfogultsági kifogással érintett bíró perbeli magatartása egyáltalán nem képezte a vizsgálódás tárgyát. Az EJEB kizárólag azt vizsgálta, hogy a bíró korábban betöltött ügyészi beosztása miatt ki kellett volna-e őt zárni a perből. Jelen panaszügyben nem merülhetett fel a kizárás kérdése, hiszen az intézkedő rendőrök nyilvánvalóan nem tagadhatták meg az intézkedést a helyszínen (ezzel jóval nagyobb érdeksérelmet okoztak volna). Semmi esetre sem lehetett mellőzni ugyanakkor a rendőröknek az intézkedés során tanúsított magatartása értékelését, és legfeljebb akkor lehetett volna részrehajló intézkedésről beszélni, ha a rendőrök valamely cselekménye kétséget kizáró bizonyosság szerint elfogult volt valamelyik fél irányában. Ebben a körben maga a Panasztestület is azt rögzítette, hogy nem tudott érdemi következtetést levonni az intézkedő rendőrök elfogultsága tárgyában, ezért a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme megállapításának nem lehet helye. Az ezzel ellentétes jogértelmezésből az következne, hogy minden hasonló gyanúsítás esetén a rendőröknek kellene bizonyítaniuk elfogultságukat, aminek sem jogszabályi, sem jogelméleti alapja nincs (az EJEB Panasztestület által hivatkozott ítéletének 30. a) alpontja is hangsúlyozza, hogy a „*személyes elfogultságot az ellenkező bizonyításáig vélelmezni kell*”).

A Panasztestület állásfoglalásában megállapította, hogy a panaszossal szemben alkalmazott bilincselés és testi kényszer szükségetelen és aránytalan volt, ezért a panaszos emberi méltósághoz fűződő jogának sérelmét okozta.

A panaszos beadványában kizárólag azt sérelmezte, hogy a rendőrök az orvosi vizsgálatát követően – Tulajdonos jelenlétében – megbilincselték. Tekintettel arra, hogy jelen panasz eljárás kérelemhez kötött, így a vizsgálat kizárólag a panaszban előadottakra terjedhet ki. A bíróság töretlen gyakorlata szerint (lásd: Fővárosi Törvényszék 20.K.33.505.2010. számú ítélete) a közigazgatási eljárás során az alperesnek – azaz jelen esetben az Országos Rendőr-főkapitányságnak – csak az a kötelessége, hogy a felperesi panaszban rögzítetteket vizsgálja, és ebben a körben jogszabályi hivatkozással alátámasztottan érdemben állást foglaljon.

A helyszínen alkalmazott bilincs és testi kényszer alkalmazásának érdemi vizsgálatát a Ket. 29. § (1) bekezdésében foglaltak alapján – kérelem hiányában – ezért mellőztem.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 195. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdés e) pontja, (2) bekezdése, valamint 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 2. § (1) bekezdése, 13. § (1) és (2) bekezdései, 15. §-a, 18. § (1) és (2) bekezdései, 24. § (1), (2) és (3) bekezdései, 33. § (2) bekezdésének b) pontja és (3) bekezdése, 48. § c) pontja, 92. § (1) bekezdése, 93/A. § (7) és (9) bekezdései, 67. § (1) bekezdésének h) pontja;
- a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 196. § (1) bekezdése;
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 164. § (1), (2) és (3) bekezdései;
- a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 76. § (1) bekezdése;
- a Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 74., 76. és 78. pontjai.

Budapest, 2015. március 20.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**